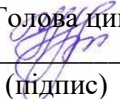

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні циклової комісії
товарознавства та підприємництва
№ 1 від «30» серпня 2024 р.
Голова циклової комісії
 Наталія ГРІН
(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 8 БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 «Підприємництво і торгівля»
Освітньо-професійна програма	«Товарознавство та підприємництво»
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Денна
Семестр	На базі ПЗСО -1; на базі БЗСО -2
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	4/120
Мова викладання	Українська
Розробник	Людмила Пилипенко, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач
Предмет вивчення навчальної дисципліни	Предметом вивчення є аналіз негативного впливу різного роду небезпек на життя та здоров'я людини, а також методів, засобів і заходів захисту від них, а також система положень, норм і правил, що дозволяє людині безпечно здійснювати трудову діяльність, пов'язану з використанням технічних засобів праці
Мета навчальної дисципліни	Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку та в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.
Компетентності, заплановані знання та вміння	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Товарознавство та підприємництво», а саме: Загальні компетентності:

	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність дотримуватися безпеки життєдіяльності, цивільного захисту та вживати заходів щодо збереження життя та навколишнього середовища.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни, здобувачі освіти повинні:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності; • методи і системи забезпечення техногенної безпеки, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек; • положення нормативно-правових документів з охорони праці в своїй професійній діяльності; • коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання; • заходи щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ і віднайти шляхи відвернення їхньої дії використовуючи імовірнісні структурно-логічні моделі; • оцінювати стан готовності організації до роботи в умовах загрози і виникнення НС за встановленими критеріями і показниками та надавати консультації працівникам організації щодо підвищення його рівня; • ефективно використовувати положення нормативно-правових документів в своїй діяльності; • обґрунтовувати вибір безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів (в галузі діяльності); • ефективно виконувати функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці на робочому місці, у виробничому колективі; • проводити заходи щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві; • впроваджувати безпечні технології, обирати оптимальні умови і режими праці, проектування та організації робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці
Заплановані результати навчання	<p>Програмні результати навчання:</p> <p>РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p>

	<p>PH 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій та торговельній діяльності із професійною метою.</p> <p>PH 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати їх на практиці.</p> <p>PH 18. Дотримуватися безпеки життєдіяльності, цивільного захисту та вживати заходів щодо збереження життя та навколишнього середовища.</p>
Зміст дисципліни	<p>Програма навчальної дисципліни</p> <p>МОДУЛЬ I. Безпека життєдіяльності</p> <p>Змістовний модуль 1. Поняття, сутність та місце безпеки життєдіяльності в навчальному процесі</p> <p>Тема 1. <i>Категорійно-поняттійний апарат з безпеки життєдіяльності</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Безпека життєдіяльності як категорія 2) Системний підхід у безпеці життєдіяльності 3) Класифікація небезпек <p>Тема 2. <i>Природні загрози, характер їхніх проявів та дій</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Абіотичні небезпеки 2) Біологічні небезпеки <p>Змістовний модуль 2. Техногенні небезпеки та їх наслідки</p> <p>Тема 3. <i>Пожежна та радіаційна безпека</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Техногенні небезпеки 2) Пожежі та вибухи 3) Основні характеристики іонізуючих випромінювань <p>Тема 4. <i>Хімічна безпека</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Характеристика небезпечних хімічних речовин 2) Особливості забруднення місцевості, води, продовольства при викиді хімічних речовин 3) Основні засоби захисту від хімічних небезпек <p>Змістовний модуль 3. Соціально-політичні небезпеки, їх види та особливості</p> <p>Тема 5. <i>Соціально-політичні небезпеки, їх види та особливості</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Соціально-політичні конфлікти з використанням зброї 2) Тероризм 3) Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини <p>Тема 6. <i>Застосування ризик-орієнтованого підходу в безпеці життєдіяльності</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Загальний аналіз ризику і проблем безпеки складних систем 2) Методичні підходи до визначення ризику 3) Управління ризиком <p>Тема 7. <i>Менеджмент безпеки та управління силами та засобами ОГ під час НС</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Правові норми, що регламентують управління безпекою життєдіяльності 2) Інформування населення про загрозу та виникнення НС, правила поведінки 3) Мета і загальна характеристика РіНР <p>МОДУЛЬ II. Основи охорони праці</p> <p>Змістовний модуль 4. Організаційно-правові засади охорони праці</p>

	<p>Тема 8. <i>Правові та організаційні основи охорони праці</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Законодавча та нормативна база України про охорону праці 2) Державне управління охороною праці <p>Тема 9. <i>Організація охорони праці на підприємстві</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Управління охороною праці та обов'язки роботодавця 2) Навчання з питань охорони праці <p>Тема 10. <i>Профілактика травматизму та професійних захворювань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Травматизм і захворювання на виробництві 2) Заходи щодо попередження виробничого травматизму 3) Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві <p>Змістовний модуль 5. Основи фізіології та гігієни праці</p> <p>Тема 11. <i>Нормалізація повітряного середовища та виробничого освітлення</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Робоча зона та повітря робочої зони 2) Мікроклімат виробничих приміщень 3) Характеристика природного та штучного освітлення <p>Тема 12. <i>Виробничий шум, вібрація та ЕМВ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Характеристика виробничого шуму та вібрації 2) Електромагнітні поля та випромінювання 3) Випромінювання оптичного діапазону <p>Тема 13. <i>Санітарно-гігієнічні вимоги до виробничих процесів та обладнання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Класи шкідливості підприємств за санітарними нормами 2) Загальні вимоги до розташування підприємств 3) Організація робочого місця <p>Змістовний модуль 6. Основи виробничої безпеки</p> <p>Тема 14. <i>Вимоги безпеки до виробничих процесів та обладнання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів 2) Дія електричного струму на організм людини 3) Захист від ураження електричним струмом <p>Тема 15. <i>Основи пожежної профілактики</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Основні поняття та значення пожежної безпеки 2) Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничих об'єктів 3) Засоби і заходи пожежогасіння 		
Міждисциплінарні зв'язки	Основи правознавства; Організація і технологія торговельних процесів; Обладнання підприємств торгівлі; Основи екології, Основи військової, військово-медичної підготовки та цивільний захист		
Система оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
	90-100	A	відміно
	82-89	B	добре
	75-81	C	
	66-74	D	
	60-65	E	задовільно
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII : станом на 27 верес. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
2. Кодекс цивільного захисту України : Кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI : станом на 21 верес. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII : станом на 20 верес. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
4. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку : Закон України від 08.02.1995 р. № 39/95-ВР : станом на 1 січ. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-вр#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
5. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII : станом на 1 жовт. 2023 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
6. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» : Наказ МОЗ України від 08.04.2014 р. № 248.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
7. Про затвердження Державних санітарних норм та правил при роботі з джерелами електромагнітних полів (ДСНІП 3.3.6.096-2002) : Наказ МОЗ України від 18.12.2002 р. № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0203-03#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
8. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : Постанова Каб. Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337 : станом на 31 трав. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-п#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
9. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні : Наказ М-ва внутр. справ України від 30.12.2014 р. № 1417 : станом на 14 серп. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text> (дата звернення: 30.09.2024).

10. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV : станом на 8 лип. 2018 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
11. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII : станом на 29 черв. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 30.09.2024).
12. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII : станом на 24 серп. 2024 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 30.09.2024).

Основна література

13. Чернявська В. О., Дуброва Н. Й. Основи безпечної праці : навч. посіб. Київ : ПРОПАПР, 2023. 240 с.
14. Мелех Л. В. Безпека життєдіяльності та охорона праці. : навч. посіб. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ., 2022. 219 с.
15. Войналович О. Охорона праці в галузі (харчові технології) : підручник / Є. Марчишина. Київ : Центр учб. літ., 2021. 582 с.
16. Гороховський Є. Ю. Безпека життєдіяльності : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 108 с.
17. Запорожець О., Халмурадов Б., Применко В. Безпека життєдіяльності. Київ : Центр учб. літ., 2020. 448 с.

Додаткова література

18. Полукарої О. І. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : конспект лекцій. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікор., 2019. 148 с.
19. Цивільний захист на підприємствах харчової промисловості : навч. посіб. / О. Хіврич та ін. Київ : Центр учб. літ., 2021. 192 с.
20. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.
21. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.

Інформаційні ресурси

22. <http://www.ndiop.kiev.ua> Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці
23. <http://www.social.org.ua> Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України
24. <http://www.fse.gov.ua> Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності
25. <http://www.dnopr.com.ua> Електронна база даних з питань охорони праці

	<p>26. http://www.ohoronapraci.kiev.ua Редакція журналу "Охорона праці"</p> <p>27. http://rada.gov.ua, https://zakon.rada.gov.ua/ Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. 2. https://dsp.gov.ua/ Офіційний сайт Державної служби України з питань праці.</p> <p>28. https://www.dsns.gov.ua/ Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій.</p> <p>29. http://www.fssu.gov.ua/ Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.</p> <p>30. https://www.me.gov.ua/ Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.</p> <p>31. http://www.sop.zp.ua/norm_zakon.php - Закони і Кодекси України.</p> <p>32. https://www.google.com.ua/search. Ідентифікація небезпек [Електронний ресурс]</p>
--	---